

© TWAN WIJERMANS

Koeien die vaak half uit een ligbox in het gangpad staan, lopen meer risico op infecties.

Mortellaro onder controle houden?

Check je stal

Digitale dermatitis, beter bekend als mortellaro, is op veel melkveebedrijven een terugkerend klauwprobleem, dat onder meer een grote impact heeft op de productie, het welzijn en de vruchtbaarheid van de dieren. Er is nog geen oplossing voor de ziekte. Je kunt alleen proberen om de situatie onder controle te houden. In dat kader ontwikkelden Inagro, DGZ, UGent en Previvet samen met melkveehouders een protocol voor de preventie van mortellaro. Tijdens een studienamiddag op 11 juni kunnen melkveehouders leren van deze bevindingen.

Evi Canniere, Inagro

De klauwaandoening mortellaro komt op veel bedrijven voor en kan er leiden tot aanzienlijke economische verliezen. Om veehouders er beter tegen te wapenen, hebben Inagro, DGZ, UGent en Previvet in 2017 een operationele groep opgestart. In overleg met melkveehouders bundelden ze de beschikbare informatie en gingen ze op zoek naar nieuwe preventie- en behandelingsstrategieën, met aandacht voor de kostprijs, de werkzaamheid, het milieu en de gezondheid. Melkveehouders gebruiken vooral een klauwbad, een sproeier en regelmatige klauwverzorging om de infectiedruk onder controle te houden, maar ook andere factoren beïnvloeden de kans op infectie.

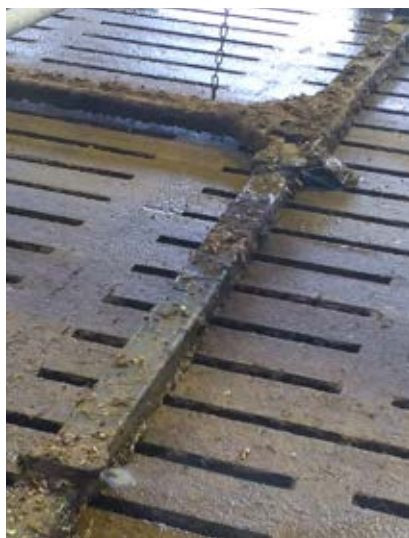
Insleep van de ziekte

Uit onderzoek blijkt dat melkveehouders de infectiedruk kunnen beperken door de juiste strategische keuzes te maken. Dieren aankopen houdt bijvoorbeeld steeds het risico in dat mortellaro insleept op je bedrijf, maar ook wanneer je al dieren met mortellaro hebt, kan een aankoop de infectiegraad op je bedrijf significant verhogen. Omdat meerdere stammen van kiemen geassocieerd worden met mortellaro, kan een nieuwe ►

© INAGRO

Op veel melkveebedrijven is mortellaro een terugkerend klauwprobleem.

© INAGRO

Een droge, propere stal is een minder goede voedingsbodem voor kiemen.

- ▶ stam op je bedrijf het probleem groter maken. Zorg daarom ook voor bedrijfs- laarzen en -kledij voor bezoekers en voor erfbetreders zoals de inseminator, de veearts en de handelaars.

Infecties vermijden

Door de klauwen regelmatig te verzorgen kan je de infectiedruk onder controle houden. Hielhoornerosie, ook klassieke stinkpoot genoemd, en chronische mortellaroletsels vormen immers een ideale voedingsbodem voor kiemen. Melkveehouders denken misschien niet meteen aan stalinrichting, ventilatie, huisvesting en transitie management als risicofactoren, maar ook die kunnen een belangrijke rol spelen in de preventie.

Ook tussen koeien onderling zien melkveehouders verschillen in de gevoeligheid voor mortellaro. Die kan deels te wijten zijn aan de conformatie van het beenwerk. Hou bij de stierkeuze onder andere rekening met de conformatie van de klauwhoek. Bij koeien met lage hielen komt de huid veel dicht bij de vloer, waardoor ze makkelijker verweekt en beschadigd wordt en de kans op infectie verhoogt. Dat de gevoeligheid voor mortellaro erfelijk is, is al enige jaren aangetoond en het wordt meegenomen in de fokwaarde voor klauwgezondheid. Het staat ook vast dat vaarzen en koeien in pieklactatie over het algemeen een hogere kans hebben op mortellaro. ■

Hoe kan je problemen met mortellaro beperken?

- 1 Stalhygiëne.** Een droge, propere stal is een minder goede voedingsbodem voor kiemen. Ruim de mest dus regelmatig en zorg voor een goede ventilatie. Een volle of gladde vloer verhoogt de kans op mortellaro.
- 2 Stalinrichting.** Omdat wondjes de kans op infectie verhogen, moet je scherpe of uitstekende objecten in de stal vermijden. Ook nauwe doorgangen en scherpe bochten vormen een risico op verwondingen aan de huid ter hoogte van de klauwen. Kalk blijkt geen positieve invloed te hebben op de preventie van mortellaro, maar wel op de ernst van de letsels.
- 3 Huisvesting.** De infectiedruk van mortellaro is groter in een ligboxenstal dan in een potstal. De afmetingen van ligboxen zijn hierbij een belangrijk aandachtspunt. Zowel de lengte als de breedte van de ligbox moet de koe toelaten om gemakkelijk op te staan en te gaan liggen. Een koe moet comfortabel met haar vier poten in de ligbox kunnen rechtop staan. Koeien die lang (>1 u.) in de wachtruimte staan of vaak half uit een ligbox in het gangpad staan, lopen meer risico op infecties. Ook wanneer de stal overbezet is, kunnen de koeien onvoldoende neerliggen. Koeien met weidegang vertonen dan weer minder mortellaro.
- 4 Jongvee.** Wanneer melkveehouders vanwege plaatsgebrek de droogstaande koeien huisvesten bij het jongvee, zien we nadien vaak problemen bij het jongvee, ook al wordt er grondig gereinigd. Vermijd ook overdracht tussen groepen van dieren door materiaal zoals de mestrobot of de mestschuif niet in beide stallen te gebruiken.
- 5 Transitie management.** Wanneer je droogstaande koeien een tweetal weken voor het kalven in de groep lacterende dieren brengt, verhoog je de kans op mortellaro. Ook krachtvoer te snel opbouwen in de eerste twee weken na de afkalving verdubbelt de infectiedruk.

Studienamiddag voor melkveehouders

Om melkveehouders goed te informeren over het ontstaan, de preventie en de behandeling van mortellaro, organiseren Inagro, DGZ, Universiteit Gent en Previvet een studienamiddag op een melkveebedrijf. De deelnemers krijgen eerst een reeks tips. Daarna komen enkele praktijkvoorbeelden aan bod. De studienamiddag vindt plaats op 11 juni, van 13.15 u. tot 16.30 u., in Gistel (Nieuwpoortsesteenweg 208). Inschrijven ten laatste op 6 juni is verplicht. Dat kan www.inagro.be/inschrijven of evi.canniere@inagro.be.